Стріча Бурцева з Азевом.

Бурцев є вчений російський історик, котрий змістом свого житя поклав розкривати таємниці російської поліції в її боротьбі з революціонерами. І сего довершив він. Вже пару літ розкриває він перед очима цілого сьвіта підлі провокаторські вчинки царату. Розкриванем таємниць поліції, т. Бурцев богато поміг революціонерам уйти зради, неволі і смерти. Він вказав їм хто є Азев.

Азев запродав себе російській поліції і охрані, а вдавав з себе революціонера і був навіть членом Центрального Заряду партії Соціялістів-Революціонерів. З одного боку він продавав поліції своїх товаришів в неволю і на смерть, а з другого боку комендерував революціонерами і посилав їх вбивати міністрів і царських поплечників як: міністра Плеве, царського вуйка Сергія і богато иньших. Але таки провокаторська робота давала більше користи поліції чим революціонерам. Ходить підозріне, що Плеве, кн. Сергій і інші були віддані Азевом революціонерам по тайній згоді з самою поліцією, котрій вони перешкаджали в її брудних ділах.

Коли Бурцев відкрив Азева, то сей боючись помсти революцінерів, — втік. Аж тепер Бурцев вишукав його знова, щоб показати добре хто є Азев і довідатись більше від його самого про вчинки охрани, аби записати усе в історію російської революції.

* *

О стрічі Бурцева з провокатором Азевом доносять слідуюче: Бурцев, котрий вислідив місце побуту Азева, пише до него: „Знаю де і під яким назвиском криєте ся. Ваша тайна не може вже довше істнувати. Я є всилі представити революційній партії всі відомости, що до Вас, і буде Вам тяжко, о стільки взагалі неможливим втічи. А я зроблю щось іншого: Пропоную Вам стрінутись зі мною. Є конечним кинути повне сьвітло на справу Вашу, яка дійшла до великого політичного значіня. Кажу Вам, що з моєї власної ініцияти́ви, як історик і політичний писатель хочу бачитись з Вами і не маю іншого бажаня, як тільки довідатись правди. Не наложую на Вас ніяких сіт. Єсли годитесь на сю стрічу, то сам тільки прийду, аби з Вами поговорити.“

В три дні пізнійше одержав т. Бурцев лист від Азева слідуючого змісту:

„Приймаю Вашу пропозицію. Згоджуєсь се з моїм пляном, чого я вже давно бажав, щоб кинути сьвітло на мою справу. Як місце стрічі подаю Франкфурт над Меном,—день 15 серпня. Очевидно не наставлю на Вас ніякої сітка. Льокаль, в котрім маємо стрінути ся, назначу Вам в листі, висланім до Франкфурту, котрий дістанете на почті“.

Бурцев поїхав до Франкфурту і знайшов там на почті під умовленим знаком „Н. В. 79“ картку, на якій було подано, як місце стрічі, каварня „Брістоль“, а час 1гд. по полудни. Каварня „Брістоль“, оповідає Бурцев, була переповнена, але дальше на салі при столі стояв великий, сильний мущина, котрий втопив в мене свої очі. Пізнав я у нім Азева, помимо певних змін, які дались зауважити в вигляді. Опер він руки о стіл і стояв зі спущеною головою, цілком схилений, як колиб хотів зробитись меньшим, як колиб чув ся прибитий тягарем. По хвилі зрозумілого заклопотаня розпочав розмову.

— Прийшовим — говорив Азев — ту самий. Від ночи, підчас котрої утік я з Парижа, не знав я нікого з партії ані з охрани. Часто читавим в ґазетах, що уважано мене еще в службі охрани; то є мильне. Ви є першим чоловіком, з котрим я стрінув ся не закриваючи свого імени. Коли лиш писано про мене, завсігди представлено мою особу і моє поступоване в блуднім сьвітлі. Не хочу вмерти, заки не довідають ся правди. Мушу се зробити для моїх дітий. Мусять вони знати, хто був їх батько.

Голос Азева, коли говорив о дітях, був мягкий і зворушуючий. Говорив дальше:

Хочу, щоб мої товариші — поправив ся — мої бувші товариші осудили мої поступки. На все, що говорю, дам докази. Не був я ніколи аґентом охрани. Я погорджував і ненавидів охрану. Все що я тільки зробив, то для революції. Поповнивим один блуд, утікаючи з Парижа. Розмова з моїми товаришами булаб вистарчила, щоб спростувати сї річи, але я не міг сего зробити, встидав ся. Мавим викиди совісти, бож знавим, що руки мої повалані кровю. В р. 1908 не привязуючи більшого значіня до сеї справи, сказавим ґенералови Ґерасімову (начальникови охрани) назвиско революціоністки Разпутіної. Слїджено за нею, відкрито заговір і повішено її.

Бурцев зробив при тім замітку, що враз з Разпутіновим згинуло на шибениці 5 співтоваришів, але Азев цілком сего не пригадує собі. Говорив тільки о Разпутіні, матері двоїх дітий. Азев так хоче представити свою діяльність, немовби він не належав до охрани а як поліцийний доносчик вступив до поліції, але се становище використав тільки в цїли відданя услуг революціоністам.

Опісля конечність довела його до зради революціонерів, аби протиставитись поліції, котру зрадив.

— Розказав мені — говорить Бурцев — як одного другому мусїв зраджувати аби уратувати інших, як нищив заговори пляновані поза партією, аби інші, котрі орґанізував, мали успіх, як пр. проти Плевого, великого кн. Сергія і адмірала Дубаса.

Поліція — говорив — мала до него сліпе довіре. Користаючи з того, випроваджував її в поле; видавав її тільки те на добич, що не далось замовчати або укрити.

Азев жадає, аби установлено революційний трибунал і засуджено його. Єсли вирок суду западе на кару смерти, то він самий се виконає. Перед стрічою з Бурцевим зробив тестамент, котрий показав Бурцеву.

Місячна пенсія Азева в поліції виносила початково 50, опісля 500, в кінци 1000 рублів.

— Підчас мови — кінчить Бурцев — має він спущену голову, і закриває очи, з трудом вимовляє слова, а цифри душуть його.

РОДИМЦІ—СХАМЕНІТЬ СЯ!

Перестаньте своїм тяжко запрацьованим грошем кормити чужинців, ворогів нашого народа
Горніть ся всї до своїх, які обслужать Вас ЧЕСНО, ТОЧНО І СКОРО.

TEL. 2237 ST. JOHN.

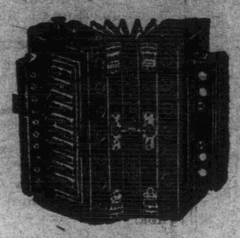

РУСКИЙ БАЗАР

(RUTHENIAN BAZAAR)

Найбільша Руска Торговельна Спілка в Канаді.

Руска Друкарня і Книгарня

продаж

Книжки всякого змісту, Годинники, Перстені, Бритви, Грамофони, Гармонії, фотографічні апарати і т. д.

Пишіть по наш великий Ілюстрований катальог, котрий висилаємо даром кождому, хто пришле нам свою адресу.

RUTHENIAN BAZAAR --- 901 Main St. Winnipeg, Man.

„Член Ц. З. а наші вороги.“

Друкуючи фінансове справоздане Тов-а ім. Мир. Січинського, я просив всїх думаючих членів партії і Тов-а обговорити ширше справу минувшої роботи, так в пресі як і листовно. Не маючи часу і охоти вступати в полеміку з такими буржуазними проститутками і „підніжем“ канадийських капіталїстичних партій і релїґійних сект, як редакторами ворожих нам ґазет „Кан. Фармера“ „Кан. Русина“ і т. д. — заявляю їм коротко: Ваш ум, Ваше знане, Ваше переконане, Ваша свобода, словом все лучше, чим дорожить чесна людина — продані тутешнім кровопійцям капіталїстам за маленьку ціну і щоб тільки Ви не друкували в своїх або ліпше сказати ліберальних, явно консервативних і тайно консервативних (як „Укр. Гол“.) ґазетах -- знаємо — що все се буде проти соціялїстів. Се знаємо ми добре, і коли боремось з нинїшним устроєм здирства і обмани, тим самим боремось і з проституцією. Пропаде капіталїстичний устрій — пропадете і Ви всї, бо не буде тоді купця на Вашу підлість і брехню.

Цілком інакше виглядає справа коли хто з членів соц. дем. партії, Тов-а Січинського або хто із урядників сих орґанїзацій — вискаже свій погляд на сю річ.

Передовсім, як треба було сподїватись, відозвав ся член Ц. З. Мир. Стечишин, який, будучи роками вихований в короні самодержця „малих і обиджених“, він нічого не застановляєть ся, а каже просто: „Я отсим простую“ Позвольте, позвольте, дорогий колеґо! Бути Ц. З. Федерації або секретарем — не значить еще щоб мати всесильну руку „непомильного сьвятійшого отця“ — відпускати і розгрішати! Не спростоване Ви повинні писати, але тільки свою заяву як предсїдатель „Ради Сімох“, якого то уряду Ви хотяй зрікались і не в цьвітни як Ви пишите, а в місяци червни 1912 р., та Вас не пустили, бо всї члени „Ради Сімох“ осудили такий поступок, як одну із хитро-умних штучок Вашої дволичности. Єсли ви докажете своїми заявами неправильність того, що я писав в поясненях до фінансового справозданя Тов-а і єсли „Рада Сімох“ більшостию голосів рішить дати спростоване, тоді і тільки тоді буде воно мати місце.

В своїй заяві М. Ст-н не відрікаєсь від пожички $ 47.60, лиш по своїм думкам як вюн *) хоче виховзнутись з рук. Кождому соціялїстови повинно бути звісним, що як говорять Анґлійці „Black and white — is low“. Єсли Стечишин написав „що є відвічальний за $47. 60“, яких-же більше доказів потрібно навіть найбільш ординарному чоловікови, щоби сказав: „гроші пожичив той, хто дав за них поквітоване відвічальности“. В виду того в касї Тов-а замість долярів і центів, лежить тільки посьвідка Стечишина. Іменаж жертводавців завсїгди легко можна було надрукувати, будучи і редактором ґазети і „Радою Сімох“ і секретарем Ц. З. і т. д., — словом цїлим ґаздою всїх і вся.

*) круглa безкістна риба.

ВЖЕ ВИЙШЛА! ВЖЕ ВИЙШЛА!

довго ожидана а найпотрібнїйша книжка для кождого, що приїздить в новий сьвіт, а то:

„ПРОВІДНИК“ або практичний підручник до науки анґлійскої мови,

в короткім часї і без помочи учителя.

Книжка обнимає 10 великих аркушів друку (320 сторін) а містить в собі: азбуку руску і анґлійску писану і друковану з вимовою, найновійшу і найлекшу граматику, розмови руско-анґлійскі на всякі случаї, великий дуже гарно уложений і повний руско-анґлійский і анґлійско-руский СЛОВАР з вимовою кождого виразу, порадник, як писати рускі і анґлійскі листи на ріжні оказиї, взір на Моні-Ордер і всї найпотрібнїйші інформациї для всїх як: за міри, ваги, час гроші і т. д.

Цїна сеї книжки $1.50, а в полотнянїй справі з золотим витиском $2.00.

Хто ордерує 5 штук нараз даємо оден даром.

Замовляйте у Видавництва на виразну адресу:

Ruska Knyharnia

850 MAIN ST. WINNIPEG, MAN.

КАТАЛЬОГИ КНИЖОК ДАРОМ.

Стечишин протестує проти того, що ручав ся за т. М. Поповича. Well. Троха довга історія для друку, як і що було, але факт фактом є і всїм членам партії в Виннипеґу звісно що по приїздї т. Поповича в Виннипеґ і після його активної роботи в партії так за кандидатурою Головацького, як і на пропаґандових мітінґах, милостям і щедротам Стечишина до Поповича не було кінця. Ясно було, що бажанєм Стечишина було зробити з т. Поповича такуж послушну ляльку, як Головацький, аби тільки держатись самому на пєдесталях редактора і всесильного лїдера соціялїстів в Канаді. Тільки завдяки чесности і твердости характера самого т. Поповича не удалось Стечишиному заволодїти ним, як рабом.

Але я добре памятаю той момент, а еще лучшим доказом є знова „прокляті ноти“ і сьвідоцтва членів „Ради Сімох“, коли Стечишин в редакції „Р Н“ просив мене підписати чек на $50,00, на що я з трудом дав свою згідність, але зажадав формальних ногів, котрі бережуть ся в касї Товариства. Правда, Стечишин протестував проти позичок банковими чеками, на котрих він сам як предсїдатель, обовязаний був приложити свою руку перший, але хотів, аби пожички були роблені готівкою — чого я абсолютно не допускав, на що найліпшим доказом є банкові чеки.

В початку своєї заяви, Стечишин пише: „Правдою є, що коли в 1911 р. фін. секр. не було кілька місяців в Виннипеґу“ і т. д., при кінцїж в 3 пунктї говорить: „правда є, що як довго був я редактором „Р. Н.“, так довго я стало друкував абсолютно ті самі справозданя, які Володїн приносив“... і т. д.

Чудесно! Як я міг приносити всї справозданя, коли сам Стечишин констатує факт, що я не був в Виннипеґу „кілька місяців“ (?). Ясно як божий день, що в мою неприсутність, всї рахунки робились предсїдателем „Р. С.“ Стечишином. Щож тичить ся рахунків підписуваних мною, то фактом є та гірка правда, що самовласте і величе предсїдателя „Р. С.“ доходило до деспотизму. Всї рахунки мусїли були пройти цензуру бувш. редактора Ст-а, ним же коректувались, почім я мусїв їх знова переписувати, а колиб не переписав, то гнїв і немилість самодержця впалиб на голову такого маленького чоловіка як Е. Володїн.

Уважаючи справу визволу тов. Січинського висше всяких єзуїцтв, я мовчав і терпів до часу, коли буде можна без страху явно запротестувати проти всїх політикерств і скритостий одного із представителїв Ц. З. Федерації.

Ніяких інших цїлий Тов-о Січинського не мало і не хоче мати в своїй роботї, крім одної великої: Щоб там не було, хотяй цїною крови і смерти взяти на волю Мирослава, що й по можности було зроблене. Друга-же еще більша цїль Товариства згідно з статутами сего Тов-а, його члени обовязані помагати освободженю України із під гнету російського кровопійця Николи а також і з під гнету австрійського.

Широке поле роботи являєть ся всїм нам соціяліс-

ARCHIVES OF ONTARIO
TORONTO